

Lausunto Ylä-Savon ympäristölautakunnan talousarvioehdotuksesta vuodelle 2027

Kunnanhallitus 28.09.2026 § 175
330/00.04.01/2026

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja

Ylä-Savon ympäristölautakunta varaa tilaisuuden Kiuruveden kaupungille, Sonkajärven kunnalle ja Vieremän kunnalle lausunnon antamiseen Ylä-Savon ympäristölautakunnan alaisen toiminnan talousarvioehdotuksesta vuodelle 2027. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 6.10.2026. Talousarvioehdotus on oheismateriaalina.

Iisalmen kaupunki, Kiuruveden kaupunki, Sonkajärven kunta ja Vieremän kunta ovat sopineet ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon (sis. eläinlääkintähuollon) tehtävien hoitamisesta yhteistoiminta-alueella vastuukuntamallin mukaisesti. Iisalmen kaupunki toimii Kuntalain 51 §:n mukaisena vastuukuntana. Sopimus sisältää ympäristönsuojelua ja ympäristöterveydenhuoltoa koskevien lakien mukaiset kunnalle kuuluvat tehtävät. Sopijaosapuolten yhteisenä toimielimenä toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta, joka hoitaa myös Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät Iisalmen kaupungin ja Pielaveden kunnan tekemän sopimuksen mukaisesti

Yhteistoimintasopimuksen mukaisten palveluiden taloutta hoitaa Iisalmen kaupunki. Yksikön talousarvio ja -suunnitelman valmistelussa varataan sopijakunnille tilaisuus lausunnon antamiseen. Iisalmen kaupungin ja Pielaveden kunnan välinen sopimus ei edellytä lausunnon pyytämistä, mutta ympäristönsuojelukustannukset vuodelle 2027 toimitetaan Pielaveden kunnalle tiedoksi.

Ympäristönsuojelun ja terveystalouden kustannukset jaetaan asukaslukuperusteisesti. Eläinlääkintähuollon kustannukset jaetaan niin, että 50 % kustannuksista jaetaan asukaslukuperusteisesti ja 50 % maidontuotantotilojen lukumäärän perusteella. Eläinlääkintähuollon tilakustannuksista vastaa kukin kunta yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Eläinlääkintähuollon kustannustenjaon perusteita arvioidaan uudestaan viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä. Tavoitteena on päästä eläinlääkintähuollossa resurssienkäytön mukaiseen kustannusten jakoon.

Ympäristölautakunnan vuoden 2027 kokonaiskustannukset ovat noin 3,5 milj. euroa. Sisäiset erät ja hallinnosta tulevat vyörytykset on arvioitu, koska talousarvion laatiminen kaupungin tasolla on vielä kesken. Lopulliset sisäiset erät ja vyörytykset lisätään talousarvioon Iisalmen kaupunginhallituksen käsittelyvaiheessa.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Sonkajärven kunta päättää antaa Ylä-Savon ympäristölautakunnan talousarvioehdotuksesta vuodelle 2027 seuraavan lausunnon:

Talousarvioehdotus on valmisteltu voimassa olevan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Ympäristölautakunnan kokonaiskustannusten arvioidaan olevan noin 3,5 miljoonaa euroa, ja toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna on noin 3 prosenttia, mikä johtuu pääosin henkilöstökulujen kasvusta. Sonkajärven kunnan arvioitu maksuosuus vuodelle 2027 on noin 332 000 euroa (TA 2026: 310 000 euroa).

Sonkajärven kunta pitää tärkeänä, että ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut tuotetaan laadukkaasti, asiantuntevasti ja koko yhteistoiminta-alueen tarpeet huomioiden. Talousarvioehdotuksessa asetetut tavoitteet palvelujen sujuvuudelle, käsittelyaikojen hallinnalle sekä valvontasuunnitelmien toteutumiselle ovat kannatettavia ja tukevat osaltaan kuntien elinvoimaa, yritystoimintaa sekä kuntalaisten hyvinvointia.

Sonkajärven kunta kiinnittää huomiota siihen, että ympäristöterveyspalvelujen ja erityisesti eläinlääkintähuollon kustannustenjakoperusteita valmistellaan uudistettavaksi vuoden 2026 aikana siten, että kustannustenjako perustuisi jatkossa nykyistä enemmän palvelujen ja resurssien todelliseen käyttöön. Kunta pitää tärkeänä, että valmisteltava uusi kustannustenjakomalli on kuntien näkökulmasta läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja ennakoitava, eikä aiheuta kohtuuttomia tai äkillisiä muutoksia yksittäisten kuntien maksuosuuksiin. Mahdolliset muutokset tulee valmistella yhteistyössä jäsenkuntien kanssa ja niiden vaikutukset kuntakohtaisiin maksuosuuksiin tulee arvioida huolellisesti ennen päätöksentekoa.

Sonkajärven kunta pitää tärkeänä, että palvelujen saatavuus turvataan koko yhteistoiminta-alueella jatkossakin lähipalveluperiaatetta noudattaen. Erityisesti eläinlääkintähuollon palvelujen saavutettavuudella on merkittävä vaikutus maatalousvaltaisessa kunnassa toimivien maatilojen ja elinkeinotoiminnan edellytyksiin.

Edellä esitetyin huomioin Sonkajärven kunnalla ei ole huomautettavaa Ylä-Savon ympäristölautakunnan vuoden 2027 talousarvioehdotukseen.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
